

**A sárkány szárnyai alatt –
Szerbia Kína vonzásában**

NIKOWITZ-HOLLÓ MÁRTON

MKIElemzés

A Magyar Külügyi Intézet rendszeres kiadványa.

Kiadó:

© Magyar Külügyi Intézet, 2026.

Kiadó székhelye:

1016 Budapest, Bérc utca 13-15.

Felelős kiadó:

dr. Feledy Botond, vezérigazgató

Felelős szerkesztő:

Dr. Rácz András,

kutatói és tudományos ügyekért felelős vezérigazgató-helyettes

Szerző(k):

Nikowitz-Holló Márton

Lektorálta:

Vass Ágnes

ISSN 2063-9244

<https://doi.org/10.47683/KKIElemzesek.KE-2026.24>

KE-2026/24

Korábbi kiadványainkat megtekintheti az [Intézet](#) weboldalán.

A borítókép forrása: Szabad Európa/Reuters <https://www.rferl.org/a/serbia-china-military-cooperation-drones-air-defense-security/33626646.html>

2026. augusztus 14.

Nikowitz-Holló Márton, vezető kutató, MKI

A sárkány szárnyai alatt – Szerbia Kína vonzásában

Aleksandar Vučić szerb köztársasági elnök 2026. június 28-án bejelentette, hogy országa aláírta a kínai HQ-9 nagy hatótávolságú légvédelmi rendszer beszerzésére vonatkozó megállapodást.¹ Ennek értelmében a HQ-9 rendszer hadrendbe állítását követően – a korábbi beszerzéseket és a már meglévő külföldi fegyvereket kiegészítve – Szerbia légvédelmi lefedettségét jelentős részben kínai fegyverek biztosítják. Emellett 2026 márciusában Vučić elnök azt is megerősítette, hogy Szerbia kínai CM-400AKG levegő–föld rakétákat vásárolt, amelyeket a szerb MiG–29-es vadászgépekhez integráltak. A beszerzés pontos darabszámát és értékét nem hozták nyilvánosságra; Vučić csak annyit közölt, hogy jelentős mennyiségről van szó, és Szerbia további rakétákat is tervez beszerezni. A beszerzés jelentőségét az adja, hogy a CM-400AKG hadrendbe állítása a szerb légierő egyik legnagyobb hatótávolságú csapásmérő képességét jelenti.² Ezen a megállapodásokkal az európai uniós tagságra törekvő Belgrád ismételten egy lépéssel távolabb került nyugati partnereitől. Miközben Szerbia a politikai, gazdasági, infrastrukturális, digitalizációs és más stratégiai jelentőségű területeken már korábban is szorosra fűzte kapcsolatait Pekinggel, most a védelempolitikában is Kína irányába kötelezte el magát. Ez az irány azonban korántsem egyeztethető össze a Brüsszel által elvárt, az Európai Unió közös kül- és biztonságpolitikájához (*Common Foreign and Security Policy* – CFSP) való igazodással. Aligha meglepő tehát, hogy a Kínával kötött újabb védelmiipari megállapodás nyugati politikai és szakértői körökben egyaránt komoly fenntartásokat váltott ki.

- 1 Liang Rui, „Serbia reportedly plans to buy China’s HQ-9 and more; expert says Chinese gears may become backbone of its air defense”, *Global Times*, 2026.07.02., <https://www.globaltimes.cn/page/202607/1364975.shtml>
- 2 „NATO-partner Serbia admits buying Chinese missiles after photos leaked”, *Reuters*, 2026.03.13., <https://www.reuters.com/business/aerospace-defense/nato-partner-serbia-admits-buying-chinese-missiles-after-photos-leaked-2026-03-13/>

A szerb-kínai fegyverüzlet célja kínai oldalról egyértelmű: európai referencia megszerzése, illetve haditechnikai terjeszkedés az EU holdudvarába. Szerbia pedig hagyományos „hintapolitikája” jegyében bonyolítja haditechnikai beszerzéseit is, ezzel erősen diverzifikálva vásárlásait keleti és nyugati partnereitől. Kérdés, hogy a szerb haderőfejlesztés szempontjából hosszabb távon mennyire fenntartható állapot az orosz, kínai, francia, izraeli és amerikai fegyverrendszerek összehangolása, működtetése. Egyértelmű, hogy Kína a jövőben is érdekelt a szerb irányú fegyverexportban, viszont a másik oldalról az látszik, hogy a kínai fegyverek nem élveznek egyértelmű prioritást Szerbia számára. Ennek eklatáns példája, hogy a Rafale vadászgépek beszerzésekor is felmerült a kínai J-10C gépek vásárlása, ráadásul jóval kedvezőbb áron, de a megbízhatóság, illetve a nyugati kompatibilitás miatt végül mégis a Rafaelra esett Belgrád választása.

Felülírhatja-e Szerbia számára a Kínával kialakított stratégiai partnerség az európai uniós integráció prioritásait? A válasz korántsem egyértelmű. Annyi azonban bizonyosnak látszik, hogy Peking az elmúlt években számos területen sikeresen építette ki és mélyítette el befolyását Szerbiában, olyan politikai, gazdasági és stratégiai függési viszonyokat teremtve, amelyek egyre szorosabban kötik Belgrádot Pekinghez. Mindezt tette oly módon, hogy a kínai jelenlétet a szerbiai társadalom ne feltétlenül egy nagyhatalom térnyeréseként, hanem kölcsönösen előnyös stratégiai együttműködésként, sőt egy „oltalmazó jóbarát szoros ölelésként” érzékeli.

Az Aleksandar Vučić által vezetett Szerbia számára létfontosságú üzenet és a kínai jóindulat legfontosabb megnyilvánulása, hogy Peking, mint az ENSZ Biztonsági Tanácsának állandó tagja, nyíltan és konzekvensen kiáll a BT 1244-es határozatában foglaltak mellett, azaz, hogy Koszovó Szerbia elidegeníthetetlen része, így Szerbia szuverenitása és területi integritása sérthetetlen. Ezzel Kína – a kérdésben Oroszországgal karöltve – jelentős nagyhatalmi diplomáciai támaszt biztosít Belgrád azon álláspontjának képviseléséhez, amely Koszovót továbbra is Szerbia részének tekinti, és alapjaiban határozza meg a szerb identitáspolitikát.

Kína és a többirányú szerb haderőfejlesztés

Szerbia kínai fegyverbeszerzései a 2019-2025 időszakban:

Recipient	Supplier	Designation	Description	Weapon Category	Order Year	Number Ordered	Delivery Years
Serbia	China	CH-92	(armed) reconnaissance drone	Aircraft	2019	6	2020
Serbia	China	HQ-22	surface-to-air missile system	Air-defence systems	2020	3	2023
Serbia	China	FT-8	air-to-surface missile	Missiles	2019	50	2020
Serbia	China	HQ-22 MI	surface-to-air missile	Missiles	2020	250	2023
Serbia	China	CH-95	(armed) reconnaissance drone	Aircraft	2022	10	2023
Serbia	China	HQ-17A SAMS	surface-to-air missile system	Air-defence systems	2023	2	2025
Serbia	China	HQ-17	surface-to-air missile	Missiles	2023	200	2025

Forrás: SIPRI Arms Transfers Database,

<https://armstransfers.sipri.org/ArmsTransfer/TransferData/transferResults?logic=on>

Szerbia és Kína katonai együttműködése az elmúlt években fokozatosan fejlődött, és a kezdeti drónvásárlásoktól napjainkra eljutott a nagy hatótávolságú légvédelmi rendszerek beszerzéséig. A folyamat azért is különösen figyelemre méltó, mert az európai országok közül Szerbia egyedülként és egyre nagyobb mértékben támaszkodik kínai eredetű haditechnikára, miközben – bár nem NATO-tag –, szoros kapcsolatot ápol a nyugati szövetségesekkel, és ezzel egyidejűleg EU-tagságra törekszik. Szerbia számára – deklaráltan katonailag semleges államként – elengedhetetlen a teljes körű saját légvédelmi képesség kiépítése, mivel egy esetleges fegyveres konfliktus esetén nem számíthat egy szövetségi rendszer beavatkozására biztonságának szavatolása érdekében. Kiemelendő, hogy a kérdéssel egyelőre nem a beszerzett kínai fegyverek mennyisége (mivel az a szerb haderő teljes fegyverarszálját figyelembe véve elenyésző), hanem mindössze azon tény miatt érdemes

foglalkozni, mert Szerbia egyetlen európai orszádként támaszkodik kínai haditechnikára, ráadásul olyan kiemelt területeken, mint amilyen például a légvédelem is.

A szerb légvédelem korszerűsítése már a 2010-es évek végén aktualitássá és elemi szükségletté vált, ugyanis az jelentős részben még szovjet eredetű rendszerekre épült, melyek egy modern légvédelemmel szemben támasztott elvárásoknak már nem tudtak megfelelni. A korábban használt szovjet fejlesztésű, önjáró, közepes hatótávolságú KUB légvédelmi rakétarendszer modernizációja tehát elengedhetetlen volt.³ A meglévő rendszer üzemben tartása melletti fokozatos modernizáció irányába tett első lépések Szerbia hagyományos katonai beszállítójával és partnerével, Oroszországgal együttműködésben történtek. Ennek keretében Szerbia 2019–2020 során összesen hat orosz fejlesztésű, rövid hatótávolságú légvédelmi rakéta- és gépágyú Pantsir-S1 rendszer szállítására kötött megállapodást Moszkvával.⁴ Ezen időszak orosz fegyverbeszerzései közé illeszkedik az összesen tíz MiG-29-es vadászpilóta repülőgép Oroszországtól, illetve Belarusztól való megvásárlása is.⁵

Ezzel párhuzamosan nem elsősorban az orosz fegyverek és légvédelmi rendszerek alternatívájaként, hanem azok kiegészítéseként kezdődtek meg a tárgyalások Kínával. Különösen igaz ez az FK-3-as rendszerre, mivel míg az orosz Pantsir-S1 korábban megteremtette a rövid hatótávolságú pontvédelmi réteget, a kínai FK-3 egy magasabb, közepes-nagy hatótávolságú réteget adott a szerb légvédelmi rendszerhez. Bár korábban felmerült az orosz S-300-as rendszer megvásárlása is alternatívaként, végül Szerbia a kínai FK-3 mellett tette le voksát, ezzel diverzifikálva beszerzéseit és az Oroszországtól való, korábban szinte kizárólagos katonai függését.

Mint az látható a szerb haderő gerincét túlnyomórészt még mindig az ex-szovjet fegyverek adják:

3 „Modernization of AD systems for our safe sky”, *Ministry of Defence Republic of Serbia*, 2020.09.14., <https://www.mod.gov.rs/eng/16476/modernizacija-pvo-sistema-za-nase-sigurno-nebo>

4 Masao Dahlgren, „Serbia Receives Russian Pantsir-S1 Air Defense”, *Missile Threat*, 2020.02.24., <https://missilethreat.csis.org/serbia-receives-russian-pantsir-s1-air-defense/>

5 „MiG 29 – A guarantee of the sovereignty of our sky”, *Ministry of Defence Republic of Serbia*, 2020.09.09., <https://www.mod.gov.rs/eng/16455/mig-29-garancija-suvereniteta-naseg-neba>

Year	Operator	Service	Classification	Hierarchy	Classification	Equipment	Design	Equipment	Inventory	Total
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Land-Air Defence (AD)	Surface-to-Long-Range Surface-to-Air Missile System		HQ-22 (CH-SA-20)	FK-3 (CH-SA-20)			
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Land-Air Defence (AD)	Surface-to-Short-Range Surface-to-Air Missile System		Tikhomirov 2K12	2K12 Kub (RS-SA-6 Gainful)			9
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Land-Air Defence (AD)	Surface-to-Short-Range Surface-to-Air Missile System		Almaz-Antey 9K38	HQ-17AE (CH-SA-15B)			4
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Land-Air Defence (AD)	Surface-to-Short-Range Surface-to-Air Missile System		Almaz-Antey S-125	125M Neva-M (RS-SA-3 Goa)			6
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Land-Air Defence (AD)	Surface-to-Point Defence Man-Portable Air Defence System (MANPADS)		KBM 9K310 Igla-1	9K310 Igla-1 (RS-SA-7 Gimlet)			8
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Land-Air Defence (AD)	Surface-to-Point Defence Man-Portable Air Defence System (MANPADS)		KBM 9K32 Strela-9K32 Strela-9	9K32 Strela-9 (RS-SA-7 Grail)			2
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Land-Air Defence (AD)	Self-Prope30mm/Short-Range Self-Propelled Anti-Air Gun/Missile System		KBP 9K66 Pantsir-9K66 Pantsir-S1	9K66 Pantsir-S1 (RS-SA-22 Greyhound)			6
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Land-Air Defence (AD)	Gun>Tow40mm Towed Air Defence Artillery		Bofors 40mm air	L/70			24
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Fixed-Wing>Fighter Aircraft	Fighter Aircraft		MIc-29 (Fulcrum)	MIc-29 Fulcrum A			3
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Fixed-Wing>Fighter Aircraft	Fighter Aircraft		MIc-29 (Fulcrum)	MIc-29S Fulcrum C			8
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Fixed-Wing>Fighter Aircraft	Fighter Aircraft		MIc-29 (Fulcrum)	MIc-29UB Fulcrum B			3
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Fixed-Wing>Fighter Ground-Air Fighter	Ground-Attack Aircraft		SOKO Orao	unknown breakdown: J-22 Orao 1	5	18	
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Fixed-Wing>Intelligence Surve Intelligence Surveillance and Reconnaissance Aircraft		SOKO Orao	J-22 Orao 1				10
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Fixed-Wing>Transport (TPT)>Light Transport Aircraft		Antonov An-2	(C An-2 C An-2)				1
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Fixed-Wing>Transport (TPT)>Light Transport Aircraft		Antonov An-26	(C An-26 C An-26)				4
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Fixed-Wing>Transport (TPT)>Light Transport Aircraft		Airbus C295	C295W				1
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Fixed-Wing>Transport (TPT)>Light Transport Aircraft		Piper PA-34 Seneca	PA-34 Seneca V				1
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Fixed-Wing>Transport (TPT)>Light Transport Aircraft		Yakovlev Yak-40	(Yak-40 Coddling				2
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Fixed-Wing>Training Aircraft	Training Aircraft	SOKO G-4 Super	G-4 Super	Galeb			19
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Fixed-Wing>Training Aircraft	Training Aircraft	UTVA Lasta-95	Lasta-95				14
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Fixed-Wing>Training Aircraft	Training Aircraft	Utva-75	Utva-75				2
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Rotary-Wing>Attack Helicopter	Attack Helicopter	MI Mil-24 (Hind)	MI-24 Hind				11
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Rotary-Wing>Attack Helicopter	Attack Helicopter	MI Mil-24 (Hind)	MI-35M Hind				10
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Rotary-Wing>Multi-Role Helic	Multi-Role Helicopter	Airbus Helicopter	H145M				5
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Rotary-Wing>Multi-Role Helic	Multi-Role Helicopter	MI Mil-8 (Hip)	MI-17 Hip H				1
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Rotary-Wing>Multi-Role Helic	Multi-Role Helicopter	MI Mil-8 (Hip)	MI-17US Hip				5
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Rotary-Wing>Multi-Role Helic	Multi-Role Helicopter	Aerospatiale Gaz SA341H	Gazelle (H-42)				2
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Rotary-Wing>Multi-Role Helic	Multi-Role Helicopter	Aerospatiale Gaz	unknown breakdown: SA341H Gaz				26
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Rotary-Wing>Multi-Role Helic	Multi-Role Helicopter	Aerospatiale Gaz	unknown breakdown: SA341H Gaz				13
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Rotary-Wing>Transport (TPT)	Medium Transport Helicopter	MI Mil-8 (Hip)	MI-8T Hip (HT-40)				8
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Air Equipment>Missile (MSL)>Infra-Red Guided Air-to-Air Missile		Vympel R-60 (RS- R-60 (RS-AA-8 Aphid)					
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Air Equipment>Missile (MSL)>Infra-Red Guided Air-to-Air Missile		Vympel R-73 (RS- R-73 (RS-AA-11A Archer)					
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Air Equipment>Missile (MSL)>Semi-Active Radar Homing Air-to-Air Missile		Vympel R-27 (RS- R-27ER (RS-AA-10C Alamo)					
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Air Equipment>Missile (MSL)>Active Radar Homing Air-to-Air Missile		Vympel R-77 (RS- R-77 (RS-AA-12 Adder)					
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Air Equipment>Missile (MSL)>Air-to-Surface Missile		Zvezda-Strela Kh- A-77 Thunder					
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Air Equipment>Missile (MSL)>Air-to-Surface Missile		Raytheon AGM-6 AGM-65 Maverick					
2026	Serbia	Air Force and Air Defence	Air-Air Equipment>Missile (MSL)>Air-to-Surface Missile		Vympel Kh-29 (RS Kh-29T (RS-AA-14B Kedge)					
2026	Serbia	Army	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Main Battle Tank	T-72	M-84				195
2026	Serbia	Army	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Main Battle Tank	T-72	M-84AS1			24	
2026	Serbia	Army	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Main Battle Tank	T-72	T-72M5				30
2026	Serbia	Army	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Armoured Reconnaissance Vehicle	BRDM-2	BRDM-2				46
2026	Serbia	Army	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Armoured Reconnaissance Vehicle	BRDM-2	BRDM-2M				30
2026	Serbia	Army	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Infantry Fighting Vehicle	BTR-80A	BTB-80A				66
2026	Serbia	Army	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Infantry Fighting Vehicle	BVP M-80	BVP M-80				266
2026	Serbia	Army	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Armoured Personnel Carrier (Tracked)	BVP M-80	BVP M-80AB1			60	
2026	Serbia	Army	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Armoured Personnel Carrier (Tracked)	MT-LB	MT-LB				32
2026	Serbia	Army	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Armoured Personnel Carrier (Tracked)	BTB-50	unknown breakdown: BTB-50PK	B			12
2026	Serbia	Army	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Armoured Personnel Carrier (Wheeled)	BOV Armoured C	BOV-KIV				20
2026	Serbia	Army	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Armoured Personnel Carrier (Wheeled)	BOV Armoured C	BOV-OT M-21				9
2026	Serbia	Army	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Armoured Personnel Carrier (Wheeled)	BOV Armoured C	BOV-VP (M-86)				39
2026	Serbia	Army	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Armoured Personnel Carrier (Wheeled)	Lazar	Lazar 3			238	
2026	Serbia	Army	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Armoured Utility Vehicle	BOV M16 Milos	BOV M16 Milos			240	
2026	Serbia	Army	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Armoured Utility Vehicle	Zastava M-20	M-20				10
2026	Serbia	Army	Land-Engineering and Maintenan	Armoured Engineering Vehicle	T-54/T-55	IWT				
2026	Serbia	Army	Land-Engineering and Maintenan	Armoured Recovery Vehicle	T-72	M-84AI				
2026	Serbia	Army	Land-Engineering and Maintenan	Armoured Recovery Vehicle	T-54/T-55	T-54/T-55 ARV				
2026	Serbia	Army	Land-Engineering and Maintenan	Vehicle Launched Bridge	T-54/T-55	MT-55				
2026	Serbia	Army	Land-Engineering and Maintenan	Vehicle Launched Bridge	TMM bridge	TMM				
2026	Serbia	Army	Land-Anti-Tank (AT)>Missile Syste	Self-Propelled Anti-Tank Missile	9K11 Malyutka (A BOV-1 (M-83) with 9K11 Malyutka					48
2026	Serbia	Army	Land-Anti-Tank (AT)>Missile Syste	Man-Portable Anti-Tank Missile	9K11 Malyutka (A 9K11 Malyutka (AT-3 Sagger)					
2026	Serbia	Army	Land-Anti-Tank (AT)>Missile Syste	Man-Portable Anti-Tank Missile	9K111 Fagot (AT-9K111 Fagot (AT-4 Spigot)					
2026	Serbia	Army	Land-Anti-Tank (AT)>Missile Syste	Man-Portable Anti-Tank Missile	9K135 Kornet (AT Kornet-EM					
2026	Serbia	Army	Land-Anti-Tank (AT)>Recoilless Rifle	90mm Recoilless Rifle	M-79 Osa	M-79 Osa				
2026	Serbia	Army	Land-Artillery (ARTY)>Self-Propell	122mm Self-Propelled Artillery	251 Gvozdika	251 Gvozdika				67
2026	Serbia	Army	Land-Artillery (ARTY)>Self-Propell	155mm Self-Propelled Artillery	NORA B-52	NORA B-52				
2026	Serbia	Army	Land-Artillery (ARTY)>Towed-122	122mm Towed Artillery	D-30 howitzer	D-30				78
2026	Serbia	Army	Land-Artillery (ARTY)>Towed-130	130mm Towed Artillery	M-46 field gun	M-46				
2026	Serbia	Army	Land-Artillery (ARTY)>Towed-152	152mm Towed Artillery	M-84 NORA A	M-84 NORA A				36
2026	Serbia	Army	Land-Artillery (ARTY)>Multiple Ro	128mm Multiple Rocket Launcher	M-63 Plamen	M-63 Plamen				18
2026	Serbia	Army	Land-Artillery (ARTY)>Multiple Ro	128mm Multiple Rocket Launcher	M-77 Oganj	M-77 Oganj				60
2026	Serbia	Army	Land-Artillery (ARTY)>Multiple Ro	262mm Multiple Rocket Launcher	M-87 Orkan	M-87 Orkan				3
2026	Serbia	Army	Land-Artillery (ARTY)>Multiple Ro	306mm Multiple Rocket Launcher	IMI Lynx MRL	PULS				
2026	Serbia	Army	Land-Artillery (ARTY)>Mortar (MC	82mm Mortar	M-69 82mm mort	M-69				106
2026	Serbia	Army	Land-Artillery (ARTY)>Mortar (MC	120mm Mortar	M-74 120mm mo	unknown breakdown: M-74; M-75				57
2026	Serbia	Army	Land-Air Defence (AD)>Surface-to-Short-Range Self-Propelled Surface-to-Air Missile System		Tikhomirov 2K12	2K12 Kub (RS-SA-6 Gainful)				77
2026	Serbia	Army	Land-Air Defence (AD)>Surface-to-Point Defence Self-Propelled Surface-to-Air Missile System		Nudelman 9K31	9K31M Strela-1M				12
2026	Serbia	Army	Land-Air Defence (AD)>Surface-to-Point Defence Self-Propelled Surface-to-Air Missile System		KB Tochmash 9K39	39M Strela-10M				5
2026	Serbia	Army	Land-Air Defence (AD)>Surface-to-Point Defence Man-Portable Air Defence System (MANPADS)		MBDA Mistral	Mistral 3				
2026	Serbia	Army	Land-Air Defence (AD)>Surface-to-Point Defence Man-Portable Air Defence System (MANPADS)		KBM 9K32 Strela-5	5M (SA-7 Grail)				
2026	Serbia	Army	Land-Air Defence (AD)>Surface-to-Point Defence Man-Portable Air Defence System (MANPADS)		KBM 9K31D Igla-1	1Silo (SA-16 Gimlet)				
2026	Serbia	Army	Land-Air Defence (AD)>Gun>Self-400mm Towed Air Defence Artillery		Bofors 40mm air	Paasars-16				226
2026	Serbia	Army	Land-Air Defence (AD)>Gun>Tow40mm Towed Air Defence Artillery		Bofors 40mm air	L/70				36
2026	Serbia	Army	Maritime>Naval Equipment>Multi-Point Defence Surface-to-Air Missile (SAM)		KBM 9K32 Strela-9K32M Strela-2M (SA-N-5 Grail)					
2026	Serbia	Army	Uninhabited Aerial Vehicle (UAV)	Combat Intelligence Surveillance and Reconnaissance Medium	CASC CH-92	CH-92A				6
2026	Serbia	Army	Air-Air Equipment>Missile (MSL)>Air-to-Surface Missile		FT Series (power)	FT-8C				
2026	Serbia	Army>River Flotilla	Maritime>Patrol and Coastal Com	Riverine Patrol Boat	Jadar	Jadar				1
2026	Serbia	Army>River Flotilla	Maritime>Patrol and Coastal Com	Riverine Patrol Boat	FRY Type 20	Type 20 (FRY)				3
2026	Serbia	Army>River Flotilla	Maritime>Mine Warfare>Mine Co	Inshore Minesweeper	SER Nestin	Nestin				
2026	Serbia	Army>River Flotilla	Maritime>Amphibious Vessels>Lar	Landing Craft Vehicles and Personnel	Type-22	Type-22				4
2026	Serbia	Army>River Flotilla	Maritime>Auxiliaries>Logistics and	Light Oiler	RPN-43	RPN-43				1
2026	Serbia	Army>River Flotilla	Maritime>Auxiliaries>Tenders and	Command Ship	Kozara	Kozara				1
2026	Serbia	Army>River Flotilla	Maritime>Auxiliaries>Tenders and	Miscellaneous Auxiliary	Sabac	Sabac				1
2026	Serbia	Gendarmerie and Paramilitary	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Armoured Personnel Carrier (Wheeled)	BOV Armoured C	BOV-VP (M-86)			212	
2026	Serbia	Gendarmerie and Paramilitary	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Armoured Personnel Carrier (Wheeled)	Lazar	Lazar 3				12
2026	Serbia	Gendarmerie and Paramilitary	Land-Armoured Fighting Vehicle (A	Armoured Utility Vehicle	BOV M16 Milos	BOV M16 Milos				

A Kínával folytatott védelmiipari együttműködés első fontos állomásaként Belgrád 2019-ben kötött megállapodást Pekinggel a CH-92A pilóta nélküli harci repülőgépek beszerzéséről. Ugyan a CH-92A nem légvédelmi rendszer, hanem felderítő és csapásmérő eszköz, jelentősége abban állt, hogy ez volt az első komoly kínai katonai technológiai export Európába. A rendszer a kínai CASC (*China Aerospace Science and Technology Corporation*) fejlesztése, és elsősorban felderítési, megfigyelési, célkijelölési és precíziós csapásmérési feladatokra alkalmas. A drón mintegy 250 kilométeres műveleti hatótávolsággal rendelkezik, többórás repülési időre képes, és irányított rakéták hordozására is alkalmas.⁶ A beszerzés jelezte, hogy Belgrád a hagyományos orosz és kelet-európai fegyverforrások mellett Kína felé is nyitni kezdett. Később, a nagyléptékű orosz–ukrán háború kitörését követően az orosz hadiipari export nehézségei miatt még inkább szükségessé vált Belgrád számára, hogy új beszerzési források után nézzen.

A következő, már egyértelműen a légvédelemhez kapcsolódó lépés 2020-ban történt, amikor Szerbia megrendelte a kínai FK-3 közepes hatótávolságú föld-levegő rakétarendszert, ami a kínai HQ-22 rendszer exportváltozata. Ez a beszerzés történelmi jelentőségű volt, mert Szerbia lett az első európai ország, amely kínai fejlesztésű közepes hatótávolságú légvédelmi rendszert vásárolt. Az FK-3 egy modern, többcélú rendszer⁷, amelynek elsődleges feladata a közepes magasságban és nagyobb távolságban repülő légi célok megsemmisítése.⁸ Az exportváltozat nyilvánosan ismert képességei szerint körülbelül 100 kilométeres hatótávolsággal és mintegy 27 kilométeres maximális elfogási magassággal rendelkezik. Az FK-3 lényegében a szerb légvédelem középső rétegét biztosítja: nagyobb távolságban képes védeni a fontos katonai és stratégiai

6 Vuk Vuksanovic, „Chinese Drones in Serbian Skies”, *RUSI*, 2021.01.05., <https://www.rusi.org/explore-our-research/publications/commentary/chinese-drones-serbian-skies>

7 „Обука на најновијим ПВО системима у Војсци Србије”, *Ministarstvo Odbrane Republike Srbije*, 2025.10.15., <https://www.mod.gov.rs/cir/22747/obuka-na-najnovijim-pvo-sistemima-u-vojsci-srbije>

8 Alkalmazható: vadászrepülőgépek ellen; bombázók ellen; pilóta nélküli repülőgépek ellen; robotrepülőgépek ellen; egyes precíziós irányított fegyverek ellen. A rendszer fő elemei: többfunkciós kereső- és tűzvezető radar; parancsnoki jármű; indítóállványok; föld-levegő rakéták.

objektumokat.⁹ Az FK-3 rendszerek leszállítása (melynek során a kínai fél kiemelt figyelmet fordított a transzfer látványosságára) 2022-ben történt meg.

Az FK-3 rendszeresítése után Szerbia újabb kínai légvédelmi elemmel bővítette arzenálját. 2024-ben megérkezett a HQ-17AE rövid hatótávolságú légvédelmi rendszer. A HQ-17AE a kínai hadsereg által használt HQ-17 továbbfejlesztett exportváltozata. A rendszer feladata elsősorban az alacsonyan repülő és kis méretű célok elleni védelem. Míg az FK-3 nagyobb távolságban működik, addig a HQ-17AE a légvédelmi rendszer „közeli pajzsát” alkotja.¹⁰ A rendszer hatótávolsága körülbelül 15 kilométer, elfogási magassága pedig maximum 8 kilométer körül mozog. Különlegessége a nagy mobilitás: önjáró alvázon helyezkedik el, ezért gyorsan átcsoportosítható és alkalmas a csapatok, légvédelmi egységek vagy fontos létesítmények közvetlen oltalmazására.¹¹ Ezen teljesskörű légvédelmi struktúra kialakításának legjelentősebb lépése az aktuális, 2026-ban bejelentett HQ-9 beszerzés. A HQ-9 Kína egyik legfejlettebb szárazföldi légvédelmi rakétarendszere. A rendszer fejlesztése során Kína részben az orosz S-300-as technológiai tapasztalatait is felhasználta, ugyanakkor saját radartechnikai, elektronikai és rakétatechnológiai megoldásokkal fejlesztette tovább. A HQ-9 már nem egyszerűen taktikai légvédelmi eszköz, hanem stratégiai légvédelmi rendszer, melynek legfőbb feladata a nagy hatótávolságú légvédelem biztosítása.¹² A HQ-9 változattól függően akár 200–300 kilométeres hatótávolságra is képes lehet¹³, amivel a szerb légvédelem legfelső rétegét alkotná. A 2026-ban bejelentett eszközök

9 „Prvi podešelon artiljerijsko-raketnih jedinica za PVD”, Ministarstvo Odbrane Republike Srbije, hozzáférés: 2026.08.04., <https://www.mod.gov.rs/lat/22601/prvi-podeselon-artiljerijsko-raketnih-jedinica-za-pvd>

10 A HQ-17AE képes: harci repülőgépek; helikopterek; kis magasságú pilóta nélküli repülő; robotrepülőgépek; precíziós csapásmérő eszközök elfogására.

11 „Prvi podešelon artiljerijsko-raketnih jedinica za PVD”, Ministarstvo Odbrane Republike Srbije, hozzáférés: 2026.08.04., <https://www.mod.gov.rs/lat/22601/prvi-podeselon-artiljerijsko-raketnih-jedinica-za-pvd>

12 Feladata: nagy hatótávolságú légvédelem biztosítása; vadászrepülőgépek megsemmisítése; nagy értékű légi célok (például légi vezetési és felderítő repülőgépek) elleni fellépés; robotrepülőgépek elleni védelem; egyes változatok esetében ballisztikus rakéták elleni korlátozott védelem.

13 „Missile HQ-9”, *Globalmilitary*, hozzáférés: 2026.08.04., <https://www.globalmilitary.net/missiles/hq-9/>

beszerzésével Szerbiában a kínai rendszerek egy háromszintű struktúrát alkotnak (HQ-17AE – rövid hatótávolságú védelem; FK-3 – közepes hatótávolságú védelem; HQ-9 – nagy hatótávolságú stratégiai védelem), így biztosítva a Szerbia feletti teljes körű légvédelem létrejöttét. Ezzel Szerbia válhat az első olyan európai állammá, amely légvédelmének minden szintjét kínai technikai elemek is alkotják.

Szerbia haderő-modernizációja nem tekinthető kizárólagos orosz vagy kínai orientációnak. Belgrád tudatosan diverzifikálja haditechnikai beszerzéseit: az orosz Pancir-S1 és a kínai FK-3 rendszerek mellett nyugat-európai eszközöket, köztük Airbus H145M helikoptereket és francia Mistral 3 légvédelmi rakétákat is rendszeresített. E többirányú beszerzési politika legjelentősebb nyugati eleme a 12 francia Rafale többfeladatú harci repülőgép 2024-ben megkötött, mintegy 2,7 milliárd euró értékű beszerzése, amely egyúttal Belgrád európai stratégiai kapcsolatainak jelentőségét is jelzi.

Emellett Törökországgal is vannak védelmi ipari együttműködési törekvések. Belgrád korábban érdeklődött a Bayraktar drónok iránt, de a török TB2-esek Koszovónak történő eladása komoly politikai feszültséget okozott és a szerb beszerzési terveket visszavetette.¹⁴ Erdoğan és Vučić 2024-ben ugyanakkor már közös katonai-ipari és dróngyártási együttműködés lehetőségéről beszélt.¹⁵ Az utóbbi időben Izrael is jelentős beszállítóvá vált.¹⁶ Szerbia az izraeli Elbit Systemstől PULS moduláris rakéta-sorozatvető rendszereket és Hermes 900 felderítő drónokat, valamint kapcsolódó elektronikai, kommunikációs és felderítő rendszereket rendelt, idén pedig megállapodás született arról is, hogy a szerb Yugoimport-SDPR és az Elbit együttműködésében harci drónokat gyártanának Szerbiában.¹⁷

14 „Belgrade reacts harshly to the delivery of Turkish drones to Pristina”, *European Western Balkans*, 2025.10.09., <https://europeanwesternbalkans.com/2025/10/09/belgrade-reacts-harshly-to-the-delivery-of-turkish-drones-to-pristina/>

15 Yasin Gungor, „Serbian leader hails Turkish President Erdogan's visit as crucial for regional stability”, *Anadolu Agency*, 2024.10.11., <https://www.aa.com.tr/en/europe/serbian-leader-hails-turkish-president-erdogans-visit-as-crucial-for-regional-stability/3359133>

16 Dean Shmuel Elmas, „Serbia to open joint UAV factory with Elbit in September”, *Globes*, 2026.08.09., <https://en.globes.co.il/en/article-serbia-to-open-joint-uav-factory-with-elbit-in-september-1001551751>

17 „Serbia agrees to produce combat drones with Israel”, *Associated Press*, 2026.04.14., <https://apnews.com/article/serbia-israel-drones-factory-04e7573ec2c-5291494f47e6b734b969f>

Az Egyesült Államokból mindenekelőtt HMMWV (Humvee) több-célú katonai járművek kerültek a szerb haderőhöz. Az első tételek jelentős része amerikai katonai támogatásként érkezett: 2017-ig az USA összesen 40 ilyen járművet adományozott Szerbiának, több mint 7,5 millió dollár értékben. Később további HMMWV-k beszerzésére is sor került. Az amerikai kapcsolat ugyanakkor a nagy értékű fegyverrendszerek tekintetében lényegesen kisebb súlyú, mint a francia, kínai vagy újabban izraeli irányvonal. A 2015-2026 közti szerbiai, katonai beszerzéseket kifejezetten pénzügyi vonatkozásaiban vizsgálva valószínűnek tűnik, hogy az első helyet Franciaország foglalja el a Rafale vadászpilóták (12 db) összesen 2,7 milliárd eurós vételárával.¹⁸ A második helyen Izrael áll, hozzávetőleg 1,9 milliárd euró értékű fegyvereladással.¹⁹ Kína esetében nehézséget okoz, hogy a megkötött szerződéseket, az érintett fegyverek vételárát nem hozták nyilvánosságra, csak a beszerzett tételek mennyiségéből következtethetünk arra, hogy az összecszerűen a francia és az izraeli eladások után foglal helyet. A fentebbiekhez képest egyértelműen az amerikai beszerzések képviselik a legkisebb arányt, de esetükben ki kell emelni, hogy az amerikai fegyverek túlnyomó része adományként érkezett az országba.²⁰

A szerb haderőfejlesztés regionális kontextusa

A kínai haditechnikai beszerzésekkel kapcsolatban Belgrád számára²¹ több, egymással összefüggő kockázat merül fel. A kínai fegyverrendszerek rendszeresítése nem csupán új katonai képességeket biztosít

18 „Contract to purchase 12 Rafale aircraft signed”, *Ministry of Defence Republic of Serbia*, 2024.08.29., <https://www.mod.gov.rs/eng/21545/potpisan-ugovor-o-nabavci-12-aviona-rafal21545>

19 „Serbia and Israel to jointly manufacture combat drones, Vucic says”, *Reuters*, 2026.04.14., <https://www.reuters.com/world/middle-east/serbia-israel-jointly-manufacture-combat-drones-vucic-says-2026-04-14/>

20 „US Donation for the Serbian Armed Forces”, *Ministry of Defence Republic of Serbia*, 2017.06.01., <https://www.mod.gov.rs/eng/11080/donacija-sad-za-vojsku-srbije-11080?utm>

21 Mivel az eszközök rendeltetésszerű használatának biztosításához kénytelen a kínai fél számára hozzáférést biztosítani hazai védelmi infrastruktúrájához, az hosszú távú és folyamatos kitettséget jelent a potenciális kínai hírszerző tevékenység miatt nem pusztán Szerbia, de a szerb haderőnek fegyvereket eladó nyugati szövetségesek számára is.

Szerbia számára, hanem hosszabb távú technológiai és védelmi kapcsolatokat is kialakít Pekinggel. Ennek jelentőségét növeli, hogy a drónok, majd a légvédelmi rakétarendszerek beszerzésével Kína olyan összetett katonai képességek beszállítójaként jelent meg Európában, ahol korábban csak korlátozott szerepet játszott. A szerb beszerzések így Peking számára nemcsak kereskedelmi sikert jelentenek, hanem lehetőséget teremtenek arra is, hogy gazdasági, infrastrukturális és technológiai jelenlétét a biztonság- és védelempolitika területére is kiterjessze.²²

Ebből a szempontból különösen jelentős az FK-3 légvédelmi rakétarendszer hadrendbe állítása még akkor is, ha Szerbia jelen pillanatban csak mindössze négy üteggel rendelkezik. Egy ilyen komplex fegyverrendszer beszerzése ugyanis nem ér véget az eszközök leszállításával: az üzemeltetés, a személyzet kiképzése, a karbantartás, az alkatrészellátás és az esetleges későbbi modernizáció tartós kapcsolatot feltételez a gyártóval. A kínai rendszer integrálásával ezért a szerb katonai infrastruktúrában hosszabb távú kínai technológiai jelenlét alakul ki. Mindez egyben lehetőséget biztosít Peking számára arra, hogy a kínai védelmi ipar számára referenciaként szolgáló pozíciót építsen ki Európában, és hosszabb távon más potenciális piacokon is növelje haditechnikai exportjának vonzerejét.²³

A kínai beszerzések ugyanakkor nem értelmezhetők önmagukban Szerbia egyértelmű keleti katonai orientációjának bizonyítékeként. Sokkal inkább illeszkednek Belgrád többirányú kül- és biztonságpolitikájába, amelynek keretében Szerbia egyszerre törekszik az európai uniós tagságra, tart fenn együttműködést a NATO-val, ápol katonai kapcsolatokat Oroszországgal és Kínával, valamint nyugati fegyverrendszereket is beszerz. Ez a diverzifikált stratégia rövid távon jelentős külpolitikai és beszerzési mozgásteret biztosít Szerbia számára, ugyanakkor kiszámíthatatlanságot is teremthet partnerei és környezete számára. A kínai fegyverrendszerek jelentősége ezért nem

22 Jelena Jankovic, Ljudmila Cvetkovic, „Serbia Deepens Military Ties With China Through Drones, Air Defense Systems”, *Radio Free Europe*, 2026.01.07., <https://www.rferl.org/a/serbia-china-military-cooperation-drones-air-defense-security/33626646.html>

23 Vuk Vuksanovic, „Chinese Drones in Serbian Skies”, *RUSI*, 2021.01.05., <https://www.rusi.org/explore-our-research/publications/commentary/chinese-drones-serbian-skies?utm>

abban áll, hogy Szerbia egyértelműen Peking mellett kötelezte volna el magát, hanem abban, hogy Kína immár a szerb külpolitikai egyensúlyozás katonai dimenziójában is megkerülhetetlen szereplővé vált. Belgrád politikája jelenleg éppen arra irányul, hogy egyik nagyhatalmi partnerével szemben se vállaljon olyan kizárólagos elköteleződést, amely érdemben korlátozná kapcsolatait a többi szereplővel.²⁴

Bár a NATO – Szerbia deklarált katonai semlegessége miatt – nem bírálta nyilvánosan a kínai eredetű fegyverrendszerek beszerzését, a NATO és Szerbia közötti kiterjedt partnerségi kapcsolat következtében a szerb haderő fejlesztése továbbra is kiemelt figyelmet kap.²⁵ A beszerzések kapcsán felmerült kérdések továbbá a technológiai bizalom problémájához kapcsolódnak. Egy modern légvédelmi rendszer esetében különösen érzékeny terület: a radaradatok kezelése, a rendszer szoftveres támogatása, a kommunikációs infrastruktúra, illetve a gyártótól való hosszú távú függőség. Ezek az aggályok értelemszerűen fakadnak az USA és az EU azon általános értékeléséből, amely Kínát stratégiai versenytársként kezeli a technológiai és biztonsági területeken.²⁶

A kínai rendszerek beszerzése minőségi változást jelent a szerb légvédelemben, mivel Belgrád korábban nem rendelkezett hasonló képességű rendszerrel. Ennek oka, hogy az egykori Jugoszláv Néphadsereg nagy hatótávolságú légvédelmi fegyverei megsemmisültek az 1995-ös és 1999-es NATO-bombázás során, utána pedig nem pótolták őket. A fejlesztés hozzájárulhat Szerbia elrettentő képességének növeléséhez, ugyanakkor kérdéseket vet fel a regionális katonai egyensúly alakulásával kapcsolatban. Ennek kapcsán ismételten ki kell emelni a Kínától beszerezni tervezett CM-400AKG levegő–föld rakétákat, melyeknek a régióban nincs párja, és a szomszédos országok légvédelmei számára is komoly kihívást jelenthet szerbiai hadrendbe állítása. Különösen Koszovó, valamint Horvátország követi aggodalommal vegyes figyelemmel a szerb haderő modernizációját, illetve reagál arra eltérő módokon.

24 „Mapping China’s rise in the Western Balkans, Serbia”, *ECFR*, 2026, <https://ecfr.eu/special/china-balkans/serbia/?utm>

25 „Relations with Serbia”, NATO, 2022.05.23., <https://www.nato.int/en/what-we-do/partnerships-and-cooperation/relations-with-serbia>

26 Eduard Vasilj, „The Protracted Path of the Western Balkans toward NATO Integration”, *Trends Group*, 2025.12.12., <https://trendsgroup.org/insight/the-protracted-path-of-the-western-balkans-toward-nato-integration/>

A Szerbia által továbbra is saját területe részének tekintett, részleges nemzetközi elismertséggel rendelkező Koszovó számára a szerb katonai képességek erősödése közvetlen biztonsági kérdés, amit különösen a 2023-as észak-koszovói válság (zvečani összecsapások²⁷ a koszovói szerbek és a KFOR katonák között, illetve a banjskai fegyveres incidens²⁸), valamint a szerb-koszovói határ közelében végrehajtott jelentős mértékű szerb csapatmozgások erősítették fel. Ekkor a szerb haderő jelentős számú nehéztüzérséget, légvédelmi eszközöket, illetve nagyszámú gyalogságot telepített a határ közelébe.²⁹ Pristina – a fenyegetettség érzetének növekedésével párhuzamosan – felgyorsította saját védelmi képességeinek fejlesztését: török Bayraktar TB2 drónokat és amerikai Javelin páncéltörő rendszereket szerzett be, növelte a védelmi kiadásokat, és önálló lőszer- és dróngyártási kapacitások kialakítását is megkezdte, ezzel is elősegítve a Koszovói Biztonsági Erők (KSF – Kosovo Security Force) haderővé történő átalakulását. Mindezen lépéseket a koszovói vezetés kifejezetten a Szerbiával szembeni biztonsági kihívással és a NATO-val való együttműködés erősítésének szükségességével indokolta.³⁰

- 27 2023. május 29-én az észak-koszovói (szerb többségű) Zvečanban erőszakos összecsapásokra került sor helyi tüntetők és a KFOR (a NATO koszovói békefenntartó missziója) katonák között. Ennek során 27 magyar katona is megsérült, többen súlyosan. A helyzet azt követően eszkalálódott, hogy az észak-koszovói szerbek bojkotálták az önkormányzati választásokon való részvételt, így minimális részvételi- és szavazati arány mellett, de albán etnikumú politikusok nyerték el a polgármesteri tisztségeket. Az erőszakos események akkor vették kezdetüket, amikor az új albán vezetők a Koszovói Rendőrség támogatásával el akarták foglalni hivatalukat, de a szerb tüntetők nem akarták beengedni őket az épületekbe. A helyzet további eszkalálódásának megakadályozása érdekében vált szükségessé a KFOR beavatkozása.
- 28 2023. szeptember 24-én az észak-koszovói Banjska településen nyílt, fegyveres konfliktus robbant ki egy nagyjából 30 főből álló szerb, militáns csoport és a koszovói rendőrök között. A támadók a banjskai szerb pravoszláv kolostorba húzódtak vissza. Az összecsapás során egy albán rendőr és három szerb támadó életét veszítette. A támadás vezetőjeként később Milan Radoičić, a legnagyobb koszovói szerb párt, a Szerb Lista alelnöke vállalta a felelősséget, miközben Szerbia közvetlen állami részvételét nem ismerték el. Az incidens súlyosan tovább rontotta a Szerbia és Koszovó közötti amúgy is feszült kapcsolatokat.
- 29 „Statement of the Government of the Republic of Kosovo regarding the movement of military units of Serbia’s Armed Forces toward the border with the Republic of Kosovo”, *Office of the Prime Minister Kosovo*, 2023.09.30., <https://kryeministri.rks-gov.net/en/news/statement-of-the-government-of-the-republic-of-kosova-regarding-the-movement-of-military-units-of-serbias-armed-forces-toward-the-border-with-the-republic-of-kosova/>
- 30 „Kosovo to build ammunition factory, drone lab to support defence industry”, *Reuters*, 2024.11.27., <https://www.reuters.com/world/europe/kosovo-build-ammunition-factory-drone-lab-support-defence-industry-2024-11-27/>

Zágráb helyzete alapvetően eltér Koszovótól. Horvátország haderő-modernizációja elsősorban NATO-tagságából fakadó képességfejlesztési vállalásaiba és a megváltozott európai biztonsági környezet-hez való alkalmazkodásba illeszkedik, miközben egyik legfontosabb célja a jugoszláv és szovjet eredetű, elavuló haditechnikai eszközök fokozatos felváltása nyugati rendszerekkel. Horvátország többek között Rafale vadászgépeket, német Leopard 2A8 harckocsikat és török Bayraktar TB2 drónokat szerez be.³¹

Ugyanakkor a horvát és szerb katonai képességek egyidejű, bár eltérő stratégiai keretek között zajló fejlesztése érzékelhető hatással van a nyugat-balkáni katonai erőviszonyok alakulására. A fegyverbeszerzéseken és a nemzeti haderőfejlesztésen túl a regionális biztonsági együttműködés terén is olyan folyamatok indultak el, amelyek közvetlenül is összekapcsolódtak a térség katonai erőviszonyainak változásaival. Ennek egyik legjelentősebb példája, hogy 2025 márciusában Tiranában Horvátország, Albánia és Koszovó háromoldalú védelmi együttműködésben állapodott meg egymással. A dokumentum egyebek mellett a védelmi képességek fejlesztését, a védelmiipari együttműködést, közös biztonsági együttműködést és az euro-atlanti integráció támogatását célozza.³² Ez a lépés érzékenyen érintette Belgrádot, mivel a szerb vezetés a háromoldalú együttműködést a Szerbiára nehezedő biztonsági nyomás növeléseként értékelte.

Kína mint stratégiai partner – nem csak a védelem területén

Miközben a Szerbia és Kína közötti gazdasági kapcsolatok az elmúlt évtizedben folyamatosan fejlődtek, a két ország együttműködése fokozatosan politikai, technológiai, infrastrukturális és biztonságpoli-

31 „Government adopts decisions on procurements significant for the Croatian Armed Forces”, *Ministry of Defence Republic of Croatia*, 2024.11.14., <https://www.morh.hr/en/government-adopts-decisions-on-procurements-significant-for-the-croatian-armed-forces/>

32 „The Joint Declaration on Defence Cooperation signed in Tirana”, *Ministry of Defence Republic of Croatia*, 2025.03.22., <https://www.morh.hr/en/the-joint-declaration-on-defence-cooperation-signed-in-tirana/>

tikai területekre is kiterjedő stratégiai partnerséggé vált. A kapcsolat elmélyülésének egyik legfontosabb állomása Aleksandar Vučić szerb elnök 2026. május 24–28. között megvalósult ötnapos kínai állami látogatása volt, amely során Pekingben, Zhejiang tartományban és Sanghajban is tárgyalásokat folytatott kínai politikai és gazdasági szereplőkkel. A látogatás során a két ország több mint harminc együttműködési megállapodást és memorandumot írt alá, amelyek a gazdaság, az ipar, az energetika, az infrastruktúra, az oktatás, a technológiai fejlesztés és a mesterséges intelligencia területét érintették. A pekingi látogatás legfontosabb politikai üzenete az volt, hogy Belgrád és Peking tovább kívánja mélyíteni a 2023-ban magasabb szintre emelt átfogó stratégiai partnerséget.³³

A kínai–szerb kapcsolatok egyik meghatározó eleme a politikai bizalom. Peking és Belgrád az elmúlt években kétoldalú kapcsolataikat rendszeresen „vasbarátságként” jellemezték. A partnerség politikai alapját többek között az adja, hogy Kína konzekvensen hangoztatja Szerbia álláspontját Koszovó kérdésében, míg Szerbia viszonyosan, következetesen támogatja az „egy Kína” elvet, amely szerint Tajvan Kína része.³⁴ A kapcsolat stratégiai jelentősége Kína számára az, hogy Szerbia az Európai Unióhoz kapcsolódó, ugyanakkor az EU-n kívüli országgént fontos gazdasági és logisztikai szerepet tölthet be Délkelet-Európában, így arra egyfajta „ugródeszkaként” tekint. A szerb kormány értelmezése szerint pedig Kína olyan partner, amely jelentős beruházási és technológiai lehetőségeket biztosít az ország ipari fejlődéséhez, és mindezt a szerb belpolitika, jogállamiság, és más az EU által szorosan figyelemmel követett területeken zajló folyamatok teljes figyelmen kívül hagyásával teszi, azaz Belgrád és Peking kapcsolataiban nem jelenik meg a kondicionalitás.

A kínai–szerb kapcsolatok legfontosabb pillére továbbra is a gazdasági együttműködés, melynek hozományaként kínai vállalatok az elmúlt években meghatározó szereplőkké váltak a szerb iparban

33 „Raising strategic partnership between Serbia, China”, *The Government of the Republic of Serbia*, 2024.05.08., <https://www.srbija.gov.rs/vest/en/222559/raising-strategic-partnership-between-serbia-china>

34 „China, Serbia confirm mutual partnership, support”, *The Government of the Republic of Serbia*, 2023.11.06., <https://www.srbija.gov.rs/vest/en/215298/china-serbia-confirm-mutual-partnership-support>

és infrastruktúra-fejlesztésben. A két legjelentősebb ipari beruházás a smederevoi acélmű 2016-os, a kínai HBIS Group általi megvásárlása, illetve a szintén kínai Zijin Mining cég bányaiipari befektetése volt.³⁵ A Zijin Mining 2018-ban stratégiai befektetőként 63 százalékos tulajdonrész szerzett az egyik legfontosabb szerb állami bányászati és kohászati kombinátban, a RTB Borban, és azóta a kínai fél jelentős összegeket fektetett a kelet-szerbiai réz- és aranykitermelés bővítésébe és korszerűsítésébe. A Bor környéki komplexum ma már több rézbányát, ércfeldolgozó létesítményt, és a bori rézkohót foglalja magában, miközben a Zijin folyamatosan bővíti a kitermelési és feldolgozási kapacitásokat. A vállalat 2025-ben több mint 123 ezer tonna rezet és közel négy tonna aranyat termelt a Bor és Majdanpek térségében működő bányászati és kohászati komplexumában. A beruházások különlegessége, hogy a bányászati jelenlét mellé energetikai kapacitásépítés is társul, ugyanis 2024-ben a szerb kormány memorandumot írt alá a kínai Shanghai Fengling Renewables és a Serbia Zijin Copper részvételével egy Bor közelében megvalósítandó, összesen 2 GW-os megújulóenergia-komplexumról. A tervek szerint 1500 MW szél erőmű- és 500 MW naper erőmű-kapacitás, valamint évi mintegy 30 ezer tonna zöldhidrogén előállítására alkalmas kapacitás épülne ki, mely energiát elsősorban a Zijin termelési szükségleteinek kielégítésére használnák fel.³⁶

A Zijin Mining tehát nem pusztán egy bányászati befektetést hajtott végre, hanem egymáshoz köthető ipari és energetikai beruházások rendszerét hozta létre. Vagyis a társaság maga építi ki a stratégiai nyersanyag kitermeléshez és feldolgozáshoz szükséges kapacitásait, valamint saját energetikai beruházások révén az ezek működéséhez szükséges energiaellátás fejlesztését is maga valósítja meg. A réz különösen fontos, mivel egyrészt azt az Európai Unió is stratégiai nyersanyagként tartja számon, másrészt, mivel az elektromos járművek, villamosenergia-hálózatok,

35 „China's strategic interests in the Western Balkans”, *European Parliament*, 2022, [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733558/EPRS_BRI\(2022\)733558_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733558/EPRS_BRI(2022)733558_EN.pdf)

36 „Memorandum on investment in RES in Serbia signed with Chinese companies”, *The Government of the Republic of Serbia*, 2024.01.26., <https://www.srbija.gov.rs/vest/en/218088/memorandum-on-investment-in-res-in-serbia-signed-with-chinese-companies.php>

megújulóenergia-technológiák, valamint repülőgépgyártás és védelmiipar számára is fontos alapanyag, Kína Szerbiában e téren kiépített pozíciói geostratégiai jelentőséggel bírnak.

Vučić elnök 2026-os pekingi látogatása során a felek új ipari és ellátási láncokat érintő együttműködésekről is megállapodtak. A szerb kormány közlése szerint a látogatás alatt mintegy egymilliárd euró értékű új kínai beruházási lehetőséget jelentettek be az ipar, energetika, infrastruktúra és magas technológiák területén.

Szerbia Kína európai összeköttetési stratégiájának egyik fontos partnere. A két ország együttműködésének egyik legismertebb projektje a Budapest–Belgrád vasútvonal, amely a kínai *Egy övezet, egy út* kezdeményezés európai infrastruktúra-fejlesztési programjához kapcsolódik. A 2026-os Vučić-látogatás során Szerbia és Kína új középtávú együttműködési akcióttervet fogadott el az *Egy övezet, egy út* kezdeményezés keretében a 2026–2028-as időszakra. Az egyezmény azt jelzi, hogy az infrastrukturális fejlesztések és az azokhoz kapcsolódó gazdasági együttműködés továbbra is meghatározó szerepet töltenek be a kétoldalú stratégiai partnerségben. A kínai áruk gyors és biztonságos exportjához Kína számára létfontosságú a szintén kínai tulajdonú pireuszi kikötő. A kikötőből a Balkánon – így Szerbián – keresztül vezető közlekedési folyosók fontos összeköttetést teremtenek a közép-európai piacokkal, ezért a térség vasúti és közúti infrastruktúrájának fejlesztése Peking számára a kétoldalú gazdasági kapcsolatokon túlmutató stratégiai jelentőséggel is bír.

A 2026-os pekingi látogatás egyik legfontosabb új eleme az volt, hogy a partnerség súlypontja egyre inkább a magas hozzáadott értékű technológiák felé mozdult el. A felek külön memorandumot írtak alá a mesterséges intelligenciával kapcsolatos együttműködés fejlesztéséről, valamint stratégiai technológiai és innovációs együttműködésről is. A megállapodások érintették az MI, a digitális gazdaság, a robotika és a modern ipari technológiák területeit. A szerb kormány értékelése szerint Kína technológiai tapasztalata lehetőséget biztosíthat Szerbia ipari átalakulásának gyorsítására. A cél olyan területek fejlesztése, mint: a mesterséges intelligencia alkalmazások; a digitális közigazgatás; az ipari

automatizáció; a kutatás-fejlesztés; illetve a magas technológiai gyártás.³⁷ A pekingi látogatást követően jelentette be Vučić elnök, hogy Európában Szerbia lehet az első olyan ország, ahol – hathatós kínai együttműködéssel – megkezdhetik a humanoid robotok gyártását. Kijelentése hamarosan realitássá válhat.³⁸ A védelmi-ipari kínai jelenlétet figyelembe véve nem elhanyagolható körülmény az sem, hogy az államfő kilátásba helyezte a robotok későbbi, szerbiai katonai alkalmazásának lehetőségét is.

Összegzés

Szerbia, „hintapolitikája” jóvoltából hosszú évek óta igyekszik egyaránt aktívan építeni kapcsolatait keleti és nyugati irányba, a hosszú távú és kizárólagos elköteleződés ígérete nélkül. Bár az orosz-ukrán háború 2022-es kitörése óta – elsősorban a mind erőteljesebb EU-s elvárásoknak megfelelően – Belgrád kényszerűen, de valamelyest érezhetően lazított Moszkvával fenntartott kapcsolatain, új stratégiai szövetségesét mégsem nyugati partnerei között, hanem Kínában találta meg. Ebben jelentős szerepet játszik, hogy míg az EU szigorú feltételekhez (többek között a CFSP-hez való igazodáshoz) köti a partneri viszony szorosabbra fűzését csakúgy, mint pénzügyi vagy éppen infrastrukturális támogatásait; Peking mindezeket a szerb belügyektől való távolmaradása mellett kész biztosítani, így könnyebb utat és vonzóbb alternatívát kínál a Brüsszel iránt komolyan elköteleződni, egyelőre nem szándékozó Szerbia számára.

Mivel Belgrád láthatóan nem kész maradéktalanul megfelelni azoknak a nyugati elvárásoknak, amelyek a Szerbia és Koszovó közötti kapcsolatok normalizálását az európai integráció előrehaladásának egyik meghatározó feltételévé teszik, külpolitikai mozgásterének

37 „Serbia, China sign multiple documents on cooperation”, *The Government of the Republic of Serbia*, 2026.05.25., <https://www.srbija.gov.rs/vest/en/278698/serbia-china-sign-multiple-documents-on-cooperation>

38 „Vučić: Augusztusban kezdődik a humanoid robotok gyártása Szabácson”, RTV, 2026.07.12., https://www.rtv.rs/hu/politika/vucic-augusztusban-kezd%C5%91dik-a-humanoid-robotok-gy%C3%A1rt%C3%A1sa-szab%C3%A1cson_1728596.html

fenntartása érdekében egyre nagyobb jelentőséget tulajdonít azoknak a keleti nagyhatalmaknak, amelyek Koszovó kérdésében közelebb állnak a szerb állásponthoz. Kína ebből a szempontból különösen értékes partner Belgrád számára, hiszen Peking nem ismeri el Koszovó függetlenségét, és következetesen támogatja Szerbia területi integritására vonatkozó álláspontját.

A jövő kérdése, hogy Brüsszel a gyorsan változó és kihívásokkal terhelt geopolitikai viszonyok közepette Délkelet-Európa és a Nyugat-Balkán, így közvetve az EU hosszú távú stabilitásának érdekében készen áll és tud-e olyan konkrét, Szerbia számára prosperáló jövővel kecsegtető alternatívát nyújtani, ami arra készíti a belgrádi politikai vezetést, hogy átstrukturálja külkapcsolatait, és egyértelműen a nyugati irányvonal mellett tegye le voksát. Tény, hogy cselekedni kell, mert az idő Pekingnek, és nem Brüsszelnek dolgozik.

A magyar külpolitika számára reális cél lehet, hogy „jószomszéd” EU-tagként, a vajdasági magyarság érdekeit is szem előtt tartva, Szerbia uniós integrációjának elkötelezett támogatójaként lépjen fel Belgrádban és Brüsszelben egyaránt. Ennek kulcsa lehet a politikai és a gazdasági kapcsolatok közti pragmatikus különbségtétel, azaz a CFSP igazodás mellett, az EU érdekeit nem sértő, keleti irányú jól működő gazdasági, kereskedelmi kapcsolatok, esetleges technológiai kooperáció fenntartásának megengedése, bizonyos kondíciók érvényesülése esetén. Ennek kiegészítéseként pedig az EU-csatlakozástól várható pozitív gazdasági és társadalmi hatások hangsúlyozása, a reális csatlakozási perspektíva felmutatása mellett.

Míg korábban a szerb fegyveres erők elsősorban saját területük légvédelmének megerősítésére koncentráltak, a CM-400AKG ballisztikus rakéta immár egy olyan offenzív képességet jelent, melynek hatótávolsága okán (megjegyzendő, hogy míg az hivatalosan 400 kilométer, elemzők mindössze a 100-240 km közti távolság megtételét tartják reálisnak esetében)³⁹ az közvetlen fenyegetést jelenthetne Magyarországra is. Ugyan ennek gyakorlati kockázata alacsony,

39 Vuk Vuksanovic, „Serbia Hedges Its Bets With Chinese High-Speed Missiles”, *The Diplomat*, 2026.04.08., <https://thediplomat.com/2026/04/serbia-hedges-its-bets-with-chinese-high-speed-missiles/>

a Szerbia katonai képességeiben beállt változást NATO-tagállamként hazánknak is védelemstratégiai szinten kell elemeznie, és arra szükség esetén reagálnia.

**MAGYAR
KÜLTÜGYI
INTÉZET**